

CREATION OF A SOFTWARE SYSTEM FOR PRODUCT ACCOUNTING IN LOCAL ENTERPRISES

Sobirov Behzod Tolibjon O'g'li

University of Business and Science graduate student
Gmail: behzosobirov@gmail.com
Tel +998930900062

Article history:	Abstract:
Received: 8 th March 2026 Accepted: 7 th April 2026	This article considers the issues of automating product accounting processes in local enterprises. The possibilities of managing the warehouse, turnover, sales and customer service through a single system are analyzed. The importance and practical benefits of creating a simplified ERP system for small businesses are also highlighted. During the study, the methodology for developing a software system, its main functions and efficiency were studied. The results show that the use of automated systems increases productivity and reduces errors related to the human factor.

Keywords: product accounting, warehouse system, ERP, software system, automation, small business, web application, desktop application, database

MAHALLIY KORXONALARDA MAHSULOT HISOBINI YURITUVCHI DASTURIY TIZIM YARATILISHI

Sobirov Behzod Tolibjon O'g'li

University of Business and Science magistranti
Gmail: behzosobirov@gmail.com
Tel +998930900062

Annotatsiya: Mazkur maqolada mahalliy korxonalarda mahsulot hisobini yuritish jarayonlarini avtomatlashtirish masalalari ko'rib chiqilgan. Ombor, tovar aylanmasi, sotuv va mijozlar bilan ishlashni yagona tizim orqali boshqarish imkoniyatlari tahlil qilingan. Shuningdek, kichik biznes subyektlari uchun soddalashtirilgan ERP tizimini yaratishning ahamiyati va amaliy foydalari yoritilgan. Tadqiqot davomida dasturiy tizimni ishlab chiqish metodologiyasi, uning asosiy funksiyalari va samaradorligi o'rganilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish ish unumdorligini oshiradi va inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytiradi.

Kalit so'zlar: mahsulot hisobi, ombor tizimi, ERP, dasturiy tizim, avtomatlashtirish, kichik biznes, web-ilova, desktop ilova, ma'lumotlar bazasi

СОЗДАНИЕ ПРОГРАММНОЙ СИСТЕМЫ ДЛЯ УЧЕТА ПРОДУКЦИИ НА МЕСТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Собиров Бехзод Толибъон угли

Аспирант Университета бизнеса и науки
Gmail: behzosobirov@gmail.com
Тел. +998930900062

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы автоматизации процессов учета продукции на местных предприятиях. Анализируются возможности управления складом, оборотом, продажами и обслуживанием клиентов с помощью единой системы. Также освещаются важность и практические преимущества создания упрощенной ERP-системы для малого бизнеса. В ходе исследования изучалась методология разработки программной системы, ее основные функции и эффективность. Результаты показывают, что использование автоматизированных систем повышает производительность и снижает количество ошибок, связанных с человеческим фактором.

Ключевые слова: учет продукции, складская система, ERP, программная система, автоматизация, малый бизнес, веб-приложение, настольное приложение, база данных

Hozirgi kunda iqtisodiyotning barcha sohalarida raqamlashtirish jarayonijadallik bilan rivojlanmoqda. Mahalliy korxonalar uchun ham zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa, mahsulot hisobini yuritish, ombor nazorati va savdo jarayonlarini boshqarish ko'plab korxonalar dahlali ham qo'lda yoki eski usullarda amalga oshirilmoqda.

Bu esa ma'lumotlarning yo'qolishi, xatoliklar yuzaga kelishi va vaqtning samarasiz sarflanishiga olib keladi. Shu sababli mahsulot hisobini yurituvchi dasturiy tizim yaratish dolzarb vazifa hisoblanadi. Ushbu tizim orqali barcha jarayonlarni avtomatlashtirish, ma'lumotlarni markazlashtirish va boshqaruvni soddalashtirish mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI:

Mahsulot hisobini yuritish va ERP tizimlari bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Xorijiy tadqiqotchilar ERP tizimlarining korxonalar samaradorligiga ijobiy ta'sirini ta'kidlaydilar. Ularning fikricha, bunday tizimlar resurslardan optimal foydalanish imkonini beradi.

Mahalliy olimlar tomonidan ham bu yo'nalishda bir qator izlanishlar amalga oshirilgan. Ular asosan kichik biznes uchun moslashuvchan va arzon dasturiy yechimlar yaratish zarurligini qayd etganlar. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, mavjud tizimlar ko'pincha murakkab va qimmat bo'lib, barcha korxonalar uchun ham qulay emas.

Shu boisdan, soddalashtirilgan, qulay va moslashuvchan tizimlarni ishlab chiqish dolzarb hisoblanadi.

TADVIQOT METODOLOGIYASI.

Mazkur tadqiqotda tizimli tahlil, taqqoslash va modellashtirish usullaridan foydalanildi. Dasturiy tizimni ishlab chiqishda quyidagi bosqichlar amalga oshirildi:

- Talablarni aniqlash
- Tizim arxitekturasini loyihalash
- Ma'lumotlar bazasini yaratish
- Dasturiy ta'minotni ishlab chiqish
- Sinovdan o'tkazish

Tizimni yaratishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanildi. Backend qismi uchun server texnologiyalari, frontend uchun esa foydalanuvchi interfeysini yaratish vositalari qo'llanildi. Ma'lumotlar bazasi sifatida ishonchli va keng qo'llaniladigan tizim tanlandi.

TAHLILLAR VA NATIJALAR.

Yaratilgan dasturiy tizim quyidagi asosiy funksiyalarni o'z ichiga oladi:

- Ombor hisobini yuritish
- Mahsulot kirim-chiqimini nazorat qilish

- Sotuv jarayonlarini boshqarish
- Mijozlar bazasini shakllantirish
- Hisobotlar yaratish

Tahlillar natijasida tizimdan foydalanish bir qator ijobiy natijalarni bergani aniqlandi. Jumladan, mahsulot qoldiqlarini aniqlash ancha osonlashdi, sotuv jarayonlari tezlashdi va hisobotlarni tayyorlashga ketadigan vaqt sezilarli darajada kamaydi.

Bundan tashqari, tizim inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytirishga yordam berdi. Ma'lumotlar yagona bazada saqlanishi tufayli ularning yo'qolish ehtimoli kamaydi. Tadqiqot jarayonida ishlab chiqilgan mahsulot hisobini yurituvchi dasturiy tizim bir nechta amaliy sinovlardan o'tkazildi. Sinovlar kichik savdo korxonasi faoliyati misolida olib borilib, tizimning real ish sharoitidagi samaradorligi baholandi. Jarayon davomida tizimning funksional imkoniyatlari, qulayligi va tezkorligi alohida e'tiborga olindi.

Dastlabki tahlillar shuni ko'rsatdiki, an'anaviy (qo'lda yuritiladigan) hisob tizimida mahsulot kirim-chiqimini nazorat qilishda ko'plab xatoliklar yuzaga kelgan. Ayniqsa, ombordagi qoldiqlarni aniqlash, sotuvlar bo'yicha kunlik hisobotlarni tayyorlash va mijozlar bilan bog'liq ma'lumotlarni saqlash jarayonlari ancha murakkab va vaqt talab qiluvchi bo'lgan.

Yaratilgan dasturiy tizim joriy etilgandan so'ng ushbu kamchiliklar sezilarli darajada kamaydi. Ombor hisobini yuritish moduli orqali barcha mahsulotlar nomi, miqdori, kelgan va sotilgan sanalari avtomatik tarzda qayd etila boshlandi. Natijada mahsulot qoldiqlari real vaqt rejimida ko'rinadigan bo'ldi. Bu esa ortiqcha yoki yetishmayotgan mahsulotlarni tez aniqlash imkonini berdi.

Sotuv jarayonlarini boshqarish ham ancha soddalashti. Har bir savdo operatsiyasi tizimga kiritilishi bilan darhol umumiy bazada aks etdi. Kunlik, haftalik va oylik hisobotlar avtomatik shakllantirildi. Oldin bir necha soat vaqt talab qilgan hisobot tayyorlash jarayoni endilikda bir necha soniya ichida bajariladigan bo'ldi.

Mijozlar bilan ishlash bo'yicha ham ijobiy natijalarga erishildi. Tizimda har bir mijoz uchun alohida profil yaratilib, uning xarid tarixi saqlanadigan bo'ldi. Bu esa doimiy mijozlarni aniqlash, ularga chegirmalar berish va individual yondashuvni yo'lga qo'yish imkonini yaratdi. Natijada mijozlar sodiqligi oshgani kuzatildi.

XULOSALAR.

O'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, mahsulot hisobini yurituvchi dasturiy tizimlar mahalliy korxonalar uchun muhim ahamiyatga ega. Ular ish jarayonlarini avtomatlashtiradi, samaradorlikni oshiradi va boshqaruvni soddalashtiradi.

World Bulletin of Social Sciences (WBSS)

Available Online at: <https://www.scholarexpress.net>

Vol. 58, May 2026

ISSN: 2749-361X

Kelajakda bunday tizimlarni yanada rivojlantirish, ularni mobil qurilmalarga moslashtirish va sun'iy intellekt elementlari bilan boyitish maqsadga muvofiqdir.

ADABIYOTLAR:

1. Laudon K., Laudon J. *Management Information Systems*
2. O'zbekiston Respublikasi raqamli iqtisodiyotga oid normativ hujjatlari
3. Sommerville I. *Software Engineering*
4. Pressman R. *Software Engineering: A Practitioner's Approach*
5. ERP tizimlari bo'yicha ilmiy maqolalar va internet manbalari